2024/1713

14.6.2024

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2024/1713

z 13. júna 2024

o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Moldavskej republiky vojenským vybavením určeným na použitie smrtiacej sily

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 41 ods. 2,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rozhodnutím Rady (SZBP) 2021/509 ([1]) sa zriadil Európsky mierový nástroj (EPF) na financovanie opatrení Únie v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky zo strany členských štátov s cieľom zachovávať mier, predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť v súlade s článkom 21 ods. 2 písm. c) zmluvy. Podľa článku 1 ods. 2 rozhodnutia (SZBP) 2021/509 sa EPF môže predovšetkým využiť na financovanie opatrení pomoci, ako sú činnosti zamerané na posilnenie kapacít tretích štátov a regionálnych a medzinárodných organizácií týkajúcich sa vojenských a obranných záležitostí.

(2) V rámci Globálnej stratégie z roku 2016 pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie sa stanovili ciele posilňovať bezpečnosť a obranu, investovať do odolnosti štátov a spoločností na východ od Únie, rozvíjať integrovaný prístup ku konfliktom a krízam, presadzovať a podporovať kooperatívne regionálne usporiadania a posilňovať globálne riadenie založené na medzinárodnom práve vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva.

(3) Únia 21. marca 2022 schválila Strategický kompas s cieľom stať sa silnejším a schopnejším garantom bezpečnosti, a to aj prostredníctvom intenzívnejšieho využívania EPF na podporu obranných spôsobilostí partnerov.

(4) Únia je odhodlaná udržiavať úzky vzťah s Moldavskou republikou na základe Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Moldavskou republikou na strane druhej ([2]) (ďalej len „dohoda o pridružení“) vrátane prehĺbenej a komplexnej zóny voľného obchodu zameraný na podporu silnej, nezávislej a prosperujúcej Moldavskej republiky, a podporovať politické pridruženie a hospodársku integráciu a zároveň dôrazne podporovať zvrchovanosť a územnú celistvosť Moldavskej republiky v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. Podľa článku 5 dohody o pridružení majú Únia a Moldavská republika zintenzívňovať vzájomný dialóg a spoluprácu a podporovať postupnú konvergenciu v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky vrátane spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP), pričom majú predovšetkým riešiť otázky predchádzania konfliktom, mierového riešenia konfliktov a krízového riadenia, regionálnej stability, odzbrojenia, nešírenia zbraní, kontroly zbrojenia a vývozu zbraní.

(5) Únia uznáva významný príspevok Moldavskej republiky k SBOP Únie.

(6) Toto rozhodnutie vychádza z rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/2136 ([3]), (SZBP) 2022/1093 ([4]), (SZBP) 2023/921 ([5]) a (SZBP) 2024/1049 ([6]), pokiaľ ide o pretrvávajúci záväzok Únie podporovať posilnenie spôsobilostí ozbrojených síl Moldavskej republiky v prioritných oblastiach potrieb.

([1]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/509 z 22. marca 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky mierový nástroj a zrušuje rozhodnutie (SZBP) 2015/528 (Ú. v. EÚ L 102, 24.3.2021, s. 14).
([2]) Ú. v. EÚ L 260, 30.8.2014, s. 4.
([3]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2021/2136 z 2. decembra 2021 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Moldavskej republiky (Ú. v. EÚ L 432, 3.12.2021, s. 63).
([4]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2022/1093 z 30. júna 2022 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Moldavskej republiky (Ú. v. EÚ L 176, 1.7.2022, s. 22).
([5]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/921 zo 4. mája 2023 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Moldavskej republiky (Ú. v. EÚ L 119, 5.5.2023, s. 173).
([6]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2024/1049 zo 4. apríla 2024 o opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja na podporu ozbrojených síl Moldavskej republiky (Ú. v. EÚ L, 2024/1049, 5.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1049/oj).

(7) Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku dostal 5. februára 2024 od Moldavskej republiky žiadosť, aby Únia pomohla ozbrojeným silám Moldavskej republiky pri obstarávaní kľúčového vybavenia na posilnenie kapacít jej jednotiek mobility, elektronického boja a logistiky.

(8) Opatrenia pomoci sa majú vykonávať s prihliadnutím na zásady a požiadavky stanovené v rozhodnutí (SZBP) 2021/509, najmä v súlade so spoločnou pozíciou Rady 2008/944/SZBP [7], a v súlade s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.

(9) Rada potvrdzuje, že v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, Všeobecnou deklaráciou ľudských práv a medzinárodným právom, najmä medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom, je odhodlaná chrániť, presadzovať a napĺňať ľudské práva, základné slobody a demokratické zásady a posilňovať právny štát a dobrú správu vecí verejných,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zriadenie, ciele, rozsah pôsobnosti a trvanie

1. Týmto sa zriaďuje opatrenie pomoci v prospech Moldavskej republiky (ďalej len „prijímateľ“), ktoré sa bude financovať v rámci Európskeho mierového nástroja (EPF) (ďalej len „opatrenie pomoci“).

2. Cieľmi tohto opatrenia pomoci sú:

a) prispieť v súlade so všeobecnou politikou Únie voči Moldavskej republike k posilneniu kapacít ozbrojených síl Moldavskej republiky v záujme posilnenia národnej bezpečnosti, stability a odolnosti v rámci obranného sektora;

b) umožniť na základe predchádzajúcej podpory v rámci EPF ozbrojeným silám Moldavskej republiky zvýšiť operačnú účinnosť, zrýchliť plnenie noriem Únie a dosiahnutie interoperability s Úniou, a tým lepšie chrániť civilné obyvateľstvo v prípade kríz a núdzových situácií;

c) posilniť kapacity Moldavskej republiky, pokiaľ ide ojej účasť na vojenských misiách a operáciách spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky Únie.

3. Na dosiahnutie cieľov stanovených v odseku 2 sa z opatrenia pomoci financujú tieto prostriedky protivzdušnej obrany krátkeho doletu, ktoré sú určené na použitie smrtiacej sily.

Z opatrenia pomoci sa financujú aj súvisiace dodávky a služby vrátane v prípade potreby technického výcviku.

4. Opatrenie pomoci trvá 42 mesiacov odo dňa prijatia tohto rozhodnutia.

Článok 2

Finančné dojednania

1. Referenčná suma určená na pokrytie výdavkov spojených s opatrením pomoci je 9 000 000 EUR.

2. Všetky výdavky sa spravujú v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a v súlade s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF.

Článok 3

Dojednania s prijímateľom

1. Vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoký predstaviteľ“) uzavrie potrebné dojednania s prijímateľom s cieľom zabezpečiť, aby dodržiaval požiadavky a podmienky stanovené týmto rozhodnutím ako podmienku poskytnutia podpory v rámci opatrenia pomoci.

[7] Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99).

2. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia, ktorými sa prijímateľovi ukladá povinnosť zabezpečiť:

a) aby jednotky ozbrojených síl Moldavskej republiky podporované v rámci opatrenia pomoci dodržiavali príslušné medzinárodné právo, najmä medzinárodné právo v oblasti ľudských práv a medzinárodné humanitárne právo;

b) riadne a efektívne používanie akýchkoľvek materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci na účely, na ktoré boli poskytnuté;

c) dostatočnú údržbu akýchkoľvek materiálnych prostriedkov poskytnutých v rámci opatrenia pomoci, aby sa zabezpečila ich použiteľnosť a prevádzková dostupnosť počas celého ich životného cyklu;

d) aby sa žiadne materiálne prostriedky poskytnuté v rámci opatrenia pomoci na konci ich životného cyklu nestratili alebo nepreviedli bez súhlasu výboru nástroja, zriadeného podľa rozhodnutia (SZBP) 2021/509, na iné osoby alebo subjekty, ako sú identifikované v uvedených dojednaniach.

3. Dojednania uvedené v odseku 1 zahŕňajú ustanovenia o pozastavení a ukončení podpory v rámci opatrenia pomoci v prípade, že sa zistí, že prijímateľ porušuje povinnosti stanovené v odseku 2.

Článok 4

Vykonávanie

1. Vysoký predstaviteľ je zodpovedný za zabezpečenie vykonávania tohto rozhodnutia v súlade s rozhodnutím (SZBP) 2021/509 a v súlade s pravidlami pre plnenie príjmov a výdavkov financovaných v rámci EPF, a v súlade s integrovaným metodickým rámcom na posudzovanie a určovanie potrebných opatrení a kontrol v súvislosti s opatreniami pomoci v rámci EPF.

2. Vykonávaním činností uvedených v článku 1 ods. 3 sa poveruje Estónske centrum pre investície v oblasti obrany.

Článok 5

Monitorovanie, kontrola a hodnotenie

1. Vysoký predstaviteľ monitoruje dodržiavanie povinností stanovených v článku 3 zo strany prijímateľa. Toto monitorovanie sa využije na vybudovanie povedomia o kontexte a rizikách porušovania povinností stanovených v článku 3 a prispeje sa k predchádzaniu takýmto porušeniam vrátane porušovania medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva jednotkami ozbrojených síl Moldavskej republiky, ktoré sú podporované v rámci opatrenia pomoci.

2. Kontrola po dodaní vybavenia a dodávok sa uskutoční takto:

a) overenie dodávky, pričom pri prevode vlastníctva podpíšu ozbrojené sily, ktoré sú koncovým používateľom, osvedčenia EPF o dodaní;

b) podávanie správ o inventúrach, pričom príjemca každoročne podáva správu o inventúre určených položiek, až pokým Politický a bezpečnostný výbor (PBV) už takéto podávanie správ nebude považovať za potrebné;

c) návštevy na mieste, pričom prijímateľ má na požiadanie umožniť vysokému predstaviteľovi a audítorom EPF prístup na vykonávanie kontrol na mieste a auditov EPF.

3. Vysoký predstaviteľ vykoná po ukončení opatrenia pomoci záverečné hodnotenie s cieľom posúdiť, či opatrenie pomoci prispelo k dosiahnutiu cieľov stanovených v článku 1 ods. 2.

Článok 6

Podávanie správ

Vysoký predstaviteľ predkladá počas vykonávacieho obdobia PBV polročné správy o vykonávaní opatrenia pomoci v súlade s článkom 63 rozhodnutia (SZBP) 2021/509. Správca opatrení pomoci pravidelne informuje výbor nástroja zriadený rozhodnutím (SZBP) 2021/509 o plnení rozpočtu na strane príjmov a výdavkov v súlade s článkom 38 uvedeného rozhodnutia, a to aj poskytovaním informácií o zapojených dodávateľoch a subdodávateľoch.

Článok 7

Pozastavenie a ukončenie

1. PBV môže rozhodnúť o úplnom alebo čiastočnom pozastavení vykonávania opatrenia pomoci v súlade s článkom 64 rozhodnutia (SZBP) 2021/509.

2. PBV môže Rade odporučiť ukončenie opatrenia pomoci.

Článok 8

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Luxemburgu 13. júna 2024

Za Radu

predsedníčka

N. DE MOOR